Valiokunnan mietintö MmVM 11/2015 vp– HE 108/2015 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 39 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 39 §:n muuttamisesta (HE 108/2015 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- metsäneuvos Marja Kokkonen, maa- ja metsätalousministeriö
- johtaja Ari Eini, Suomen metsäkeskus

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Metsäteollisuus ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain siirtymäsäännöstä siten, että Suomen metsäkeskuksen liiketoiminnan eriyttäminen myöhennetään vuoden 2015 lopusta vuoden 2016 loppuun. Metsäkeskus on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka liiketoimintayksikön (Otso Metsäpalvelut) yhtiöittäminen vaatii markkinatilanne, liiketoimintojen kehittämistilanne, taloushallinnon ja raportointijärjestelmien kehittämistilanne sekä uuden kestävän metsätalouden rahoituksen tukijärjestelmän muutostilanne huomioiden ennakoitua pidemmän siirtymäajan.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Suomen metsäkeskus (jäljempänä *metsäkeskus*) aloitti toimintansa vuoden 2012 alussa. Tuolloin tuli voimaan Suomen metsäkeskuksesta annettu laki (418/2011, jäljempänä *metsäkeskuslaki*). Jo

tuolloin lain 39 §:n 2 momentissa todettiin, että metsäkeskuksen liiketoiminta on eriytettävä kokonaisuudessaan metsäkeskuksen hoitamista julkisista hallintotehtävistä sisältäen myös lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimivallan ja vastuun eriyttämisen joulukuun 31 päivänä 2014 mennessä. Lailla 142/2014 metsäkeskuslakia muutettiin ja eriyttämisen aikataulua myöhennettiin vuodella. Lakiehdotusta koskevassa mietinnössään (MmVM 27/2014 vp — HE 191/2014 vp) valiokunta totesi, että myöhentymisellä ei saa olla vaikutusta liiketoimintayksikön itsenäiseen kehittämiseen tai metsäkeskuksen julkisen palvelun toimintaan.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että taloudellinen kytkös metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön ja liiketoimintayksikön (Otso Metsäpalvelut) toimintojen välillä vaikuttaa metsäkeskuksen julkisten palvelujen asemaan riippumattomana metsäelinkeinojen edistäjänä. Vaikka yksiköiden toiminnot on täydellisesti eriytetty toisistaan, metsäkeskus on edelleen yksi oikeushenkilö, mistä seuraa taloudelliset riskit myös julkisten palvelujen yksikölle. Liiketoimintaa harjoittava Otso Metsäpalvelut on myös selkeä imagollinen ongelma julkisten palvelujen yksikölle.

Valiokunta pitää välttämättömänä että metsäkeskuksen liiketoiminnan eriyttäminen viedään päätökseen välittömästi, jotta saadaan aikaan kestävä kilpailuneutraali ratkaisu. Siirtymäajan pitkittyminen aiheuttaa edellä todetun mukaisesti merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin metsäkeskuksen julkisille palveluille. Metsäelinkeinojen edistämisen näkökulmasta on välttämätöntä turvata julkisten palvelujen yksikön toimintojen neutraliteetti.

Valiokunta toteaa, että Suomen tulevaisuus nojaa vahvasti biotalouden kehityksen varaan. Metsillä on keskeinen rooli maamme menestyksen kannalta. Metsäsektorin toimintaedellytyksiä kehittävän metsäkeskuksen asema biotalouden rakentamisessa on keskeinen. Metsäkeskuksen eriyttämisen pitkittyminen on vaarantamassa koko metsäsektorin kehittämisen. Julkisen palvelun yksikön talousasema tai uskottavuus ei saa heiketä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

> *Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 108/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen.*

Helsingissä 4.12.2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jari Leppä kesk
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Teuvo Hakkarainen ps
jäsen Hanna Halmeenpää vihr

jäsen Lasse Hautala kesk
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Kari Kulmala ps
jäsen Mats Löfström r
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Tytti Tuppurainen sd
jäsen Harry Wallin sd
jäsen Peter Östman kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius